

DOMOVINA

Izhaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne prispevke ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gld., pol leta 1 gld. 50 kr., za četrt leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Dosežemo že skoraj kaj?

O Jugoslovanih, osobito Slovencih in njih zahtevah govori se baš sedaj toliko v naši Avstriji, da bi človek mislil: kako nam lepo zori pšenica. Zahteve „Slovansko krščansko-narodne zveze“, pogajanja z njo na najvišjih mestih, sprejemanje raznih deputacij, pobratimske prisege ostalih slovanskih strank, vse to zveni, kakor da je slovensko vprašanje prva točka dnevnega reda.

Iz krčevitega zvijanja vlade, iz prestrašnega dementovanja ministerskega predsednika, da on ni deputacijam tako govoril, kakor se je razvedelo, pa se uverjamo, da računa vlada z nami kakor z nevšečnim zlom, katerega si otresti ne upa, a uslišati noče.

Zlobni svet nas sumiči, da smo prišli s svojimi zahtevami baš sedaj le zato na površje, ker hočemo izkoristiti vladno zadrego.

Čemu bi tajili, da se ravnamo po geslu: „Srajca je životu bližja nego suknja“. Srajca za naš narodni život so tukaj nujne zahteve enakopravnosti, dosega najprimitivnejših potreb za prosveto in gospodarsko rešitev slovenskega življa. Dosedaj stojimo še v popolni nagoti novorojenčka, to nagoto je dolžna vlada pokriti vsaj s srajco opravičenih zahtev, da se ne bo treba nam ne vladi več sramovati zaradi nas pred ostalimi narodi v Avstriji. Ko bomo za silo pokriti, potem nam pride še le na misel — vladna suknja.

Da pa smo ravno sedaj povzdignili vsestransko naše zahteve, v to nas ni ojunčila vladna stiska, temveč dejstvo, da se že pomiče naša rešilna ura proti — polnoči.

Ali so pa res naše zahteve take, da vznemirjajo nemški „privilegij“? Ako vlada iste brez

krčenja in striženja sprejme, ali nam je že s tem dala kako koncesijo? Ne, naše zahteve so stare, tako stare kakor narodno zavedanje Slovencev; pred pol stoletjem smo se poklonili z njimi prvokrat, a sedaj smo jih le plesnobe osnažili, ki je ležala na njih 50 let. So mar te naše zahteve pretirane ali take vrste, da bi njih izpolnitev omajala državno stebrovje?

Tudi to ne, nego večina njih je izvedljiva upravnim putem, da, celó zajamčena že v državnih zakonikih; potrebuje le vladne avtoritete, da se jih bo tudi spoštovalo in izvajalo.

Zahteva vseučilišča potrebuje sicer zakonodajskega postopanja, toda ta postojanka je tako dokazano potrebna, upravičena in človeška, da ji bo oporekal le — barbar. Ako si nočejo pridobiti tega naslova naši najhujši narodni nasprotniki, meni menda vlada, da se mora potegniti ona zanj.

Slovensko časopisje je baje zadnje dni stvari veliko škodovalo, ker je izražalo dvom nad vladno resnobo. To se nam ne zdi prav verjetno; da bi bilo grofu Thunu res toliko do javnega mnenja med Slovenci o njem in vladi, pokazal bi v svoje opravičevanje fakta, ki bi tudi slovenskemu časopisju dala drugo smer. Dokler pa imamo na svoje vsestranske zahteve le obljube, a še te prav plitve in površne, dokler nam ne da vlada niti jednega zanesljivega jamstva, dotlej naj se grof Thun nikar ne zgraža nad našim nemiro in dvomom.

Naknadno zatrjuje grof Thun, da vlada ni nasprotna naši zahtevi po vseučilišču.

Nam pa to ne sme še zadostovati. Nasprotna bi sploh ne smela biti nobena vlada narodni prosveti svojih državljanov, ker sicer ni več pravična vlada, nego — tiranija. V koliko pa je vlada slovenskemu vseučilišču naklonjena,

za to nam grof Thun še ni podal nikakršnih dokazov.

Obljubil je baje, da ima vlada v mislih, ustanoviti svoječasno kakšen štipendij za one visokošolce, ki bi se posvetili študijam za svojedobno delovanje na slovenskem vseučilišču.

Ljudje božji, ali ni to dovolj upanja za nas?

Vemo sicer, da se ta naša ideja ne da izvesti kar čez noč, toda tako razkladanje nas pa vendar spominja preveč na historijo o zakleti princezinji, za koje rešilca „še ni rojen človek, ki bo vsadil drevo, iz katerega bodo napravili zibelko“ itd. itd. In kdo nam jamči, da bo vlada takim putem pripravljene učne moči res namenila za bodočo slov. univerzo?

Toliko je nade v tej točki, ki še baje najboljše „vspeva“, dočim so stavljene nadsodišču ter ostalim tirjavam — „neovrgljive ovire“.

Vkljub temu se grofu Thunu hudo zamerimo, ako si drznemo zapisati kje naše večne pomisleke, ako se pozivlja naše poslance, naj bodo oprezni in neizprosni i v bodoče.

Ugledni slovenski list svari celó slovensko „nemirno kri“, naj bodimo zadovoljni „da se vsaj proti nam ne bo vladalo“. Da je tako vladanje pri nas res mogoče, nam ni treba še le groziti, vprašamo pa, zove se li tako vladanje pravično ali — tiranija, in smo li res dolžni za pravično vladanje, t. j. za vladanje, ki ni proti nam, biti vladi že obvezni in poslušni dolžniki? „Za izpolnjevanje svojih dolžnosti tudi sultan ne deli redov“.

Slovenski in hrvatski poslanci pa naj nevstrašeno kličejo vladi: „Daj, da ti i mi damo!“ — naj se ne plašijo, ako gubanči grof Thun svoje čelo nad slovensko „vsiljivostjo“ — dokler nimamo jamstva, da se nas usliši, ne pomiri našega dvoma nobena — vladna naklonjenost.

LISTEK.

Doma in na tujem.

Poučna povest za národ.

Poljski spisal Felicijan Pintowski.
Poslovenil Podravski.

„Nu, vidite, še tega je treba! Toda bojte se Boga; ali so to mar nekaki tujci, da si ne znajo pomagati! Ho, ho, ko bi se imela odpreti tudi zemlja, moralo bi vendar tako biti, kakor jaz hočem . . .“

„O, o, kako pa?“ omeni Mikolaj.

„Kako? Mar ne?“ kliče gospá Jožefova razjarjena. „Mar si mislite, da ne bi dosegla tega? Ho, ho, videli bi! In pravim vam, ko bi župnik ne hotel, šla bi h kanoniku, ako bi ta ne hotel, šla bi k škofu in ako bi ta ne — pa k cesarju, papežu, do vseh svetnikov ter do Bogá bi šla in dosegla kar želim! Kajti kdor hoče, ta more, in krščanska usluga pripada tudi najrevnejšemu ter se more izvršiti!“

„O, a kaj bi govoril, ko pa z glavo zidú ne prebiješ pa dosti“, nadaljuje čimdalje počasneje Mikolaj.

„Kako ne prebiješ? Jaz bi jih sedem prebila, ako bi bilo treba. Toda tú, boste videli, ne zgodi se duhovniku nič!“

„Toda, verjemite mi gospá Jožefova, da je tó težavna stvar in da duhovnik dobi pravdo.“

„Aha, dobi, dobi! Toda jaz bi tega ne hotela imeti, kar on dobi! . . . Zgubi, in mora pokopati!“

„Toda ne pokoplje.“

„A jaz vam pravim, da pokoplje.“

„Jaz pa trdim, da ne.“

„O, vidite. Čemu pa ne, ako smem vedeti?“

„Čemu? . . . Ker hlapec leži že drugi teden, pa še ni umrl . . .“ odvrne Mikolaj ter razširivši usta, gleda molče od urnega govorjenja zasopljeno gospó Jožefovo.

Kakor oči ranjenega mačka mečejo iskre od besnote, tako so se tudi oči gospé Jožefove nakrat zasvetile, usta so se ji stisnila, a prsi pridržale sapo, pripravljajoč se še na silnejši izbruh.

Tolikokrat se je že zarekla, da ne ogovori več Mikolaja . . . Tolikokrat jo je že speljal na led! . . . A vendar se ni mogla premagati in radi prevelike radovednosti ter veselja do govorjenja dala se je znovič vjeti ter imeti za osla . . .“

„O nečimnik! O svetohlinec! Spravi svoje šale za take, kakršen si sam! Ali je že videl kdo, da bi take burke brili z menoj! Z menoj,

ki ima sorodnike v mestu! O pridanič, pijanec, in . . .“

Toda Mikolaj že vsega tega ni slišal, ker se je v začetku izbruha Jožefovine jeze obrnil in pomaknivši si klobuk na ušesa, neizmerno vesel odšel ter zginil na vrtu.

* * *

Na semnju.

Kakor je dejala Marica, tako se je zgodilo: drugega dne po pomenku pri vodnjaku je Maričen oče, gospod župan Anton, pozval Janka, naj gre z njim na semenj, da mu pomaga kupiti konja. Gotovo je, da se Janko ni dal dvakrat prositi, ker je vedel, da pojde z njima tudi Marica, katera, dasiravno ni imela opravka, je šla vendar kaj rada radi zabave.

Po dohodu na semenj se je vsakdo podal na svojo stran. Marica si je šla ogledat krame ter poiskati si znanke, Janko in Anton pa sta šla na konjski semenj. Anton je gledal in izbiral, toda ni kupil. Janko je bil tega močno vesel; ko je torej Anton odšel v sodišče po nekem opravku, je Janko zdirjal na sredi trga, upajoč, da tam najde Marico.

Sredi trga uprav sredi sejmišča je stala velika čveterovoglata krčma in v njej razgrajal trušč, petje in pijančevanje,

(Dalje prihodnjič.)

Ideja miru.

II.

Vse evropske države sprejele so več ali manj radostno človekoljuben predlog ruskega carja za splošno razoroženje ali vsaj ustavljenje nadaljnega oboroževanja. Pozdravljali so carjevo misel vsi, katerim je res ležeče na blagru trpečega in mučenega človeštva. Skoro neverjetno je, da se najdejo še ljudje in krogi, ki skušajo posredno preprečiti uresničenje te vzvišene ideje. A vendar je tako. Že v zadnjem članku smo omenili govor nemškega cesarja, v katerem se je izrekel za sedanjí „status quo“. Po njegovem mnenju je mir zagotovljen le in jedino le takrat, ako čuva nad ljudmi od glave do pete oborožena in slepo svojim poveljnikom udana vojska.

Toda nemški cesar ni jedini, ki tako misli. Tudi na Angleškem menijo nekateri krogi, da je bolje ostati pri starem. A ti ljudje vidijo pred seboj samo nemško in angleško politiko, vsled katere iščejo neprestano, kje bi ugrabili še kaj zemlje in si podvrgli premagane narode. Ti Angleži in Nemci so samo Angleži oziroma Nemci, pa ne ljudje.

To naj pojasnijo sledeče vrstice:

Vprašanje razoroženja ali vsaj ustavljenja nadaljnega oboroževanja je nedvomno velikega npravstvenega pomena. Pa še več, ono je pomenljivo tudi v družbenem in duševnem smislu. Posamezen človek kakor tudi narodi in države potrebujejo po napornem delu počitka; po dnevnem duševnem in telesnem naporu morajo se prespati. Potreba tega menjanja opazujemo lahko že v naravi sami, ki leže, dokončavši letno svoje stvarjenje, pozimi spat. Ta potreba je tako jasna in ob sebi umevna, da je skoro odveč o njej govoriti. Vendar pa nahajamo posamezne ljudi, ki na to pozabljajo in splošno vidimo primere duševnih in telesnih prenaporov, kakor so blaznost, bolezni vsled izmučenja itd. Še bolj pa pozabljajo te resnice celi narodi in države. Pa vendar je dušeslovje v obče isto pri posameznem človeku kakor pri celih narodih.

Silite človeka delati noč in dan, ne dovolite mu niti najmanjšega počitka in videli boste, do opeša duševno in telesno vam na škodo. In kako delajo države, kako narodi? Živijo v ne prestanem, strašnem naporu, mučijo se in borijo, poleg tega pa so v večnem strahu pred izgubo sadu svojega truda. Kam jih to pripelje, tega ponajveč ali ne uvidijo ali pa nočejo uvideti. Šele tedaj, ko jim moči popolnoma odrečejo, ko se javljajo posledice njih neprestanega dela, stoprav tedaj mislijo, dasi prepozno, na počitek.

Vzemimo si primer, ki se je že zgodil v življenju. Kmet ima deklo. Ker je posestvo precejšnje, torej veliko opravka, delavcev pa malo, primorana je dekla opravljati najrazličnejše posle. Zdaj gre po poljskem delu, zdaj kosi za živino, nabira za svinje, zdaj mora zopet domov, ker je treba pripraviti kosilo, ali nesti delavcem južino, zdaj jo kliče ta, zdaj jej velewa oni in tako gre ves božji dan noter do poznega večera. Mislimo si, kako željno pričakuje mraka, ko si bo mogla odpočiti in oddahniti od dnevnega truda. Pa vara se. Gospodinja jej naroči pripraviti večerjo. Naj bo še to, potem bo vsaj mir. Zopet se vara. Gospodinja ima otročiča, porednega pobiča, ki neprestano kriči in moti utrujeno v spanju. Ne minute noče biti sam v svoji zibelki. Mati se je bedenja naveličala, misli: čemu imam deklo. Rekši, veli jej bedeti pri otroku, dokler ne za tisne očij. Pa kedaj bo to? Ob devetih, desetih ali še pozneje? Dekli lezejo oči skupaj, komaj se premaguje, dokler je naposled spanec ne premaga — ona zadremlje naslonjena na zibelko. Otrok to čuti, nihče ga ne tolaži več in tem huje jame kričati. Mati se zbudi in mu nese mleka. Deklo najde spečo, sune jo v hrbet in jo ošteva. Med tem se bliža jutrnica, treba je vstati in iti s čilimi močmi na delo. Naša dekla je utrujena še od včerajšnjega dela in nočnega bedenja, težko gre na delo. Vendar dolžnost jo kliče in udati se mora, češ, bo drugo noč boljše.

Nič boljše. Po dnevi mora delati, po noči zopet bedeti pri porednežu. To se ponavlja ves teden. Dekli je to pretežavno. Jezi se nad otročičem in skuša se znebiti ponočnih skrbij. Pa

kako. Vrag obsenči njeno dušo. Otroku vtakne ruto v usta in ga zaduši. Postala je prej zvesta, poštena, delavna dekla — morilka. Vsa človeška čuvstva, žalost, kes, vest, so umolknila, sila volje je bila do skrajnosti naprežena, duh se je utrudil, telo je izmučeno, ne preostane jej, ali umreti, ali se na ta ali oni način rešiti.

Ako še sedaj vsi evropski narodi niso dospeli do te skrajnosti, ko se morajo naposled potrgati napeti živci, ko jim je voliti med lastno smrtjo ali kakimkoli nasilstvom, da bi se te smrti rešili, vendar ta trenutek ni več daleč in blizu mora biti primerna človeška katastrofa — če ne krenejo za časa na drugo pot.

Predlog za razoroženje, katerega je stavil ruski car, ima namen podeliti narodom priliko za mirno razvijanje, oddahnenje od neznosnih zbug npravstvenih, fizičnih in gmotnih. Pa predlog javlja se kot zgodovinska, občečloveška naloga in je uresničenje njegovo neobhodno potrebno zlasti sedaj, in čim preje tem bolje, sicer bode prepozno.

Pomislimo samo, koliko umstvene, živčne in duševne delavnosti dandanašnjega človeka zahteva od nas civilizacija; koliko je treba vedeti, koliko utisov najrazličnejšega značaja je treba celo neprostovoljno sprejemati, kako so se shujšali društveni in državni odnošaji in to vse zavolj hitrega obveščanja, zavolj neskončnega razvoja tehnike, ved, izkušenj, neverjetnega razširjenja mest, poznanja vseh dežel sveta in narodov itd. Vse, kar vidimo, slišimo, govorimo vse to daje našemu mozgu dela. Ud današnje omikane družbe dela 25krat več kakor so delali njegovi predniki pred pedesetimi leti. Te strahovite sile, katere se dandanes upotreblyajo, pa niso enakomerno razvrščene. Od mozga in živčnega sestava terja se dandanes več, nego more želodec prenesti. Posledice te napetosti kažejo se pa v mnogoštevilnih živčnih boleznih in velikem številu samoumorov. Skratka, mi vidimo, da nam je treba viteških močij, da zdržimo strašni napor sedanje civilizacije, katerih močij pa nam Evropejcem čisto nedostaje. No to še ni dovolj. Nad nami visi večno še Damokljeveč meč, mi smo vedno v strahu pred vojsko in ni zadosti, da skrbimo za vsakdanje življenje, vrh tega moramo se še oboroževati in zavarovati, sicer nam grozi neprestano udarec v hrbet, češ, ne spi! In tu se trudi revež, da ne bi zaspal, on, ki misli vedno na počitek, ki krvavo potrebuje oddihljaja.

In kdo je prav za prav tisti, ki nam ne dovoli zatisniti trudnih očij? Zgoraj smo videli, da sta gospodar in gospodinja, ki silita svojo deklo noč in dan delati in bedeti. V Evropi pa smo taki gospodarji mi sami. Mi sami se silimo, preganjamo in mučimo in zakaj! Čas je, da se zavemo, da prenehamo z neumno potrato močij. Ustavimo se, oddahnimo si, to je, kar nam predlaga ruski car, in blagor vsem, ki poslušajo njegov nasvet.

Mirna, tiha in pridna dekla postala je morilka, ko so ugasnila v njej vsa človeška čuvstva, in do te skrajnosti moramo dospeti vsi, ako preje ne izprežemo.

Vpraša se samo, kdo naj pade kot žrtva. Brezdvomno je, da ne pade glavni posredni krivec neznosnega položaja, temveč najbližnji neposredni vzrok. Da je postala dekla morilka, tega ni zakrivil neprestano jokajoči otrok, nego zakrivilo je ravnanje gospodarjevo in gospodinjinjo z njo. Tako moremo tudi reči, da bo žrtva bližajoče se katastrofe oni del človeštva, ki se bo kazal najbolj nemirnega, utrujenega, na katerem se bo obče gorje najhujše izražalo, ne pa vsa obitelj evropskih narodov.

Ulogo glavnega krivca, ki se protivi razorožanju, igrata v Evropi nemški cesar in angleško plemstvo.

Kaka usoda čaka vsled nenaklonjenosti carjevemu predlogu ta dva naroda, je skoro jasno. Daleč je seveda še čas, ko bo vladal na zemlji vseobčni mir, ko se napravi raj na zemlji. Dolgo bodo morali posamezni narodi varovati svoje posebne koristi in se otepati tujcev. Saj se Angležem in Nemcem ni treba bati sovražnika, če si ga sami ne delajo. Tega se pa o njih ne more trditi. Nemci kakor Angleži so sebič-

neži prve vrste; ta naroda menita, da je svet le za nju ustvarjen in da imata pravico teptati in ugonabljeti vse, kar se ne prišteva k njima.

A vendar je mogoče živeti in dobro živeti, ne da bi bližnjega oviral. To nam priča Francoska, ki ni samo poplačala ogromne vojne troške l. 1871., nego je danes izmed najbolj bogatih dežel sveta. In dosegla je Francoska to z lastnimi močmi, ne da bi koga ovirala in izsesovala.

Torej če vemo vsi, da človeške sile niso brezkončne in da neprestani napor vede do žalostnega konca, tedaj naj to vpoštevajo vsi tisti, ki so v prvi vrsti krivi neznosnega položaja današnje evropske obitelji in naj se z vso resnostjo poprimejo rešitve in vresničenja velikodušnega in človekoljubnega carjevega predloga.

Toda krivi današnjih razmer, ko je ves svet od nog do glave oborožen in preži le na priliko, da pade drug na družega in ga ugonobi, so nadalje tudi druge evropske narodnosti. Med njimi vladajo navidezno razlike in nasprotstva, ki jih ločijo in odtujujejo drug drugemu liki prepadi visoke gore. Ako si hočemo zagotoviti trajni mir, odstraniti moramo pred vsem vse ovire, med nami mora prenehati škodljivi narodnostni boj, politični pomen različnih veroizpovedanj naj izgine, sploh naj preneha vse, kar nas po nepotrebnem loči, nasprotno pa se naj ojačijo skupne vezi in mir bo zagotovljen na zemlji.

Celjske novice.

(Na Vsih svetnikov dan) pel bude ob 4. uri popoldne na celjskem okoliškem pokopališču moški zbor „Celjskega pevskega društva“ umrlim društvenikom in prijateljem društva naslednje tri žalostinke: Bratsky: „Oče naš“; Jelen: „Molitev“ in Jenko: „Na grobeh“. Odbor društva prosi vse gg. pevce, da se danes, t. j. v petek zvečer točno in polnoštevilno v to določene pevske vaje udeležijo. Na Vsih svetnikov dan se snidemo točno ob 3. uri popoldne v čitalnici.

(Slovenskim občinam) naznanjamo, da je prošnje za vseučilišče in nadsodišče naslovljati „Vis. državni zbor“, ne pa na ministerstva. Pač pa je prošnje v poštnih in železniških zadevah nasloviti na dotični ministerstvi. Občine, katere dosedaj še niso odposlale takih prošenj, naj ta nasvet vpoštevajo.

(Javen shod) skliče kršč. soc. pol. društvo „Naprej“ v Celju v nedeljo, dne 6. novembra ob polu 4. uri popoldne v „Narodnem domu“ v Celju. Govoril bo drž. posl. J. Žičkar o našem političnem položaju. Nastopili pa bodo še drugi govorniki za naš gospodarski in socialni razvoj. Pričakujemo obilne udeležbe.

(„Spodnještajerskemu jubilejskemu zakladu“) naklonila je zavarovalna banka „Slavija“ znaten prispevek 200 kron.

(Podporno društvo za uboge učence) c. kr. samostalnih gimnazijskih razredov z nemško-slovenskim učnim jezikom v Celji ima svoj redni občni zbor dne 5. novembra t. l. ob dveh popoldne, Šolske ulice šte. 21. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Nov dimnikar v Celji.) V Gaberji pri Celji naseli se s 1. novembrom t. l. nov dimnikarski mojster — Slovenec. To vest moramo z veseljem pozdraviti, kajti sedajna celjska dimnikarja sta oba huda Nemca ter sta si z enako hudim nemškim dimnikarjem v Šoštanjki razdelila celo Savinjsko dolino in celjski okraj s Celjem vred, tako, da imata vsaki svoje kraljestvo, v katerem je on neomejen vladar. Stranke si ne morejo same izbirati dimnikarja, ampak morajo do zdaj vzeti dimnikarja, kateremu so bile odkazane ter ž njim shajati dobro ali slabo, kakor morejo. Tudi zaradi tega, ker so si stvar tako razdelili, zvišali so si tarif za pometanje enkratno in tudi dvakratno. Stranke so do zdaj morale plačevati, ker si niso mogle pomagati, ker drugega dimnikarja ni bilo. — Tej samopašnosti bo sedaj konec ter bodo Slovenci gotovo radi dali delo novemu slovenskemu dimnikarju, kateri se bode potrudil, da bode vestno in tudi po nižji ceni pometal, kakor se to zdaj godi.

(Mil. gospoda opata celjskega) psuje in zmerja celjski nemški listič prav tako divje in besno, kakor laja in rjove hud pes na verigi od

jeze, da ne doseže mimo gredočega mirnega človeka, da bi ga ugriznil. Očita blagemu in vzorno delavnemu in požrtvovalnemu gospodu, da sovraži svoje nemške farane in drzne se celo lagati, da gospod opat zanemarja bogočastne potrebe celjskih Nemcev. Pisava je taka, da bi vsak slovenski list bil zaplenjen in tožen, da bi kaj takšnega se onesramil pisati. Naš list je bil zadnjič konfisciran, ker je hotel obelodaniti nekoliko resničnih lastnostij nekih zasebnikov. „Vahtarica“ pa vedoma neresnične in izmišljene, žaljive svojine razglaša o cerkvenem dostojanstveniku, gospodu na visokem mestu dušnega pastirstva, pa nikdo ne konfiscira obrekujočega lista. Tako različno postopanje državne oblasti proti nam in nasprotnemu nam listu spravijo naj poslanci na razgovor pri pravosodnemu ministerstvu.

Jubilejna slavnost

dne 7. in 8. septembra 1898 na Vranskem.

Tri dni pred groznim umorom v Genevi praznoval je veren slovenski rod dične Savinjske doline petdesetletnico slavnega vladanja presvitlega cesarja Franca Jožefa I.

Nič hudega sluteči zbrali smo se na Vranskem v takem številu, kakor letos še nikjer na Slovenskem Štajarskem. Vrlo domače slovensko pevsko društvo „Vranska Vila“ omislilo si je v vedni spomin na najboljšega vladarja društveni prapor. Tem povodom prihitela in počastila so prijazni trg Vranksko mnoga tuja društva ter v zvezi z domačimi pokazala svoj kulturni napredek na narodnem polji. Vsa inteligenca Savinjske doline z nebroj naroda bila je zbrana ter s tem dala, kakor jeden mož, najdostojnejši odgovor hudobnim napadom oholega sovraga. Trg sam na sebi spremenil se je tiste dni v rajski vrt, v katerem je vladala uzorna harmonija vseh slojev naroda brez najmanjše praske. Vse je bilo praznične volje, polno spominov na presvitlega cesarja in navdušenja za svoj rod in zemljo domačo. Ne najmanjša nerednost se ni pripetila. Okrajno glavarstvo je sicer v svoji očetovski skrbi naročilo orožništvu, da naj s svojimi bajoneti senči slavnostni prostor, a vrli župan je proti temu odločno protestoval, mené, da on sam prevzame odgovornost za red in ne pusti mirnih občanov in ljubih gostov z bajoneti dražiti. Orožništvo je vsled tega moralo ostati doma in je čakalo zaman enakih prizorov, kakoršni so na dnevnem redu v zaduhljem Celju.

Slavnost pričela se je na predvečer z mirozovom in podoknico. Sleherna hiša je bila okičena s cesarskimi in slovenskimi zastavami, primernimi transparenti ter bila rajsko razsvetljena. Moški zbor „Vranske Vile“ z godbo na čelu prehodil je s požarno brambo in drugimi društvi trg, se poklonil gosp. županu in č. g. župniku ter priredil konečno podoknico svoji kumici preblagorodni gospej graščakinji Filipini Schauer.

Drugo jutro bila je budnica in strelji so naznanjali slavnostni dan. Od vseh strani začelo je prihajati ljudstvo, deloma peš, deloma na vozeh. V pozdrav vsakemu blesketal se je na velikanskih dveh slavolokih lepi napis: „Bog ohrani, Bog obvari nam cesarja, Avstrijo!“

Točno ob deveti uri podal se je slavnostni odbor z godbo in vsemi domačimi društvi k spodnjemu slavoloku v pozdrav skupno došlih društev. Došla so sledeča društva: 1. „Celjsko pevsko društvo“ z zastavo, 2. „Celjski Sokol“ z zastavo, 3. „Savinjski Sokol“ iz Mozirja z zastavo, 4. Akad. društvo „Triglav“ iz Gradca, 5. „Požarna bramba“ iz Žalca, 6. „Pevsko društvo“ iz Braslovč, 7. „Tamburaški zbor“ iz Šoštanja, 8. „Bralno društvo“ iz Griž, 9. „Bralno društvo“ iz Letuša, 10. „Bralno društvo“ iz Št. Pavla, 11. „Bralno društvo“ iz Št. Jurja, 12. Oddelek klub biciklistov iz Kamnika, 13. Oddelek čitalnice iz Gornjegrada itd. itd.

Po pozdravu gosp. župana Schwentnerja in jedrnatem odzdravu gosp. dr. Karlovškega šla je ta truma vrst na slavnostni prostor pred gostilno „Slovan“. Na potu obsipale so došlece nežne roke s svežimi šopki. Tukaj vzeli smo malo — malco — in koj potem odkorakali

skupno v župno cerkev k sv. maši, katero je služil starosta „Vranske Vile“, preč. gosp. Slatinšek, župnik v pokoju. — Petje v cerkvi oskrbel je čveterospev „Vile“ in je rešil svojo nalogo povsem hvalevredno. Pri sv. maši pošiljali smo v duhu naše prošnje na vzgor, da nam ohrani Vsegamogočni preljubega vladarja do skrajne meje človeštva in dá zasijati nam vernim Slovencem pod habsburškim žezlom lepše solnce. Vtopljeni v to prošnjo zapustili smo božji hram ter se razpostavili pred istim, kjer se je društveni prapor „Vranske Vile“ od č. g. župnika Vinko Geršaka, blagoslovil. Njega versko, avstrijsko in narodno vznesen, krasen govor napravil je na nebrojno množico mogočni utis. Blagoslovljenje zaključilo se je s cesarsko pesnijo, katero je pela „Vranska Vila“ — namreč ves 64 članov broječi mešani zbor s spremljevanjem godbe. Utis, katerega je povzročilo to petje, ostane slehernemu nepozabljiv. Od takrat ves čas sem lahko opazuješ gruče otrok, kateri niti besed izgovarjati ne znajo. Jeden izmed njih taktuje — a drugi v zboru začno: „Bog ohrani, Bog obvari, itd.“

Namen te slavnosti je torej popolnoma dosežen in prav srečne se lahko štejem, da še ni v naše kraje prodrla ona zdvijanost, koja skuša že nedolžna, nežna srca pripraviti za izdajice svojega cesarja in naroda.

Temu sledila je zahvala predsednika gosp. Schwentnerja gospej kumici za izkazano naklonjenost, na kar je še gospodična Fina Šentakova podala imenom pevskega zbora krasen šopek s prošnjo, da ga blagovoljno sprejme v znak istih čutov, kateri prešinjajo ves zbor in jih znači slov. pesem v blagor domovine in človeštva. Gospa kumica pripela je nato krasni beli zastavi težek rudeč trak.

Zabijanje žrebljev z lepimi vrezanimi napisi dotičnikov vršilo se je po sledeči vrsti: 1. Vinko Geršak, župnik; 2. Filipina Schauer, kumica; 3. dr. Josip Sernec, dež. glav. nam.; 4. „Celjsko pevsko društvo“; 5. „Celjski Sokol“; 6. Akad. društvo „Triglav“; 7. Pevsko društvo „Zvon“ Trbovlje; 8. „Savinjski Sokol“ Mozirje; 9. „Požarna bramba“ Žalec; 10. „Pevsko društvo“ Braslovče; 11. „Čitalnica“ Gornjigrad; 12. „Bralno društvo“ Št. Pavel; 13. „Bralno društvo“ Št. Jurij; 14. Okrajni zastop Vranksko; 15. Občina trg Vranksko; 16. „Posojilnica“ Vranksko; 17. „Čitalnica“ Vranksko; 18. „Požarna bramba“ Vranksko; 19. „Ciril-Methodova podružnica“ Vranksko; 20. Anton Svetina, c. kr. notar v Pliberku imenom koroških Slovencev; 21. dr. Schmirmaul iz Rajhenburga; 22. Lavoslav Schwentner iz Ljubljane; 23. Franc Lončar iz Celja; 24. Karol Schwentner, društveni predsednik.

Kot zaključek oficijelni slavnosti v in pred cerkvijo bilo je posestrenje nove zastave z ostalimi in petje moškega zbora „Vranske Vile“ svojega gesla zloženega od slavnega skladatelja g. dr. Benjamin Ipavca v Gradcu.

Od cerkve bil je odhod vseh društev po trgu. Na potu presenetile so vrle Vrančanke domače pevsko društvo in pripelle novi zastavi krasen modri trak z napisom „Vranski Vili“ — Vrančanke 8./9. 1898 — Ta trak izdelala je vse hvalevredno gospa Hlavka, učiteljica obrtne šole v Ljubljani

Pri obhodu občudovalo je občinstvo novo zastavo in sploh je napravila „Vranska Vila“ s svojo slikovito opravo najboljši utis. Tuja društva obsipana so bila na obhodu opetovano s šopki.

Došli na slavnostni prostor, posedli smo k obedu, a „Vransko Vilo“ fotografiral je gospod Srečko Magolič iz Celja ter s to nakupa vredno sliko pripravil najlepši spomin udom in znancem „Vranske Vile“. Omenjam, da so tej sliki jednako krasne skupine fotografovane mej blagoslovljenjem zastave pred cerkvijo in mej telovadbo „Celjskega Sokola“ na dotičnem vrtu. Fotograf gosp. Magolič v Celju je vsega priporočila vreden in vse te slike se sedaj pri njemu dobé po primernih cenah.

Gledé obeda je omeniti, da se ni slišala prav nobena pritožba, kar je pri jednacijh prilikah skoraj neizogibno, za kar gre vsa čast in hvala gostilni pri „Slovanu“.

Prehitro tekkel je čas; videli smo se stari znanci in si prijateljsko stiskali roki, uganivši marsikatero iz za mlajših let. Ob treh popoldne se je zopet reklo „na noge“ in odkorakali smo z zastavami na telovadni prostor. Tukaj se nismo mogli načuditi kreposti in vratolomnim vajam naših čilih junakov Sokolov. Umevno je, da je sledilo vsaki vaji burno ploskanje v priznanje. Slobodno se lahko reče, da so vsi od mojstra Benčana do najmlajšega začelnika Zabukovškega pravi junaki, kakoršnim ni para.

Po telovadbi vrnili smo se zopet na slavnostni prostor, kateri se je napolnil do zadnjega kota. Mnogi katere je dopoldan zadržal domači posel, prihiteli so popoldan, da prisostvujejo vsaj koncertu.

No, vse je bilo radovedno, kakšno bo petje tega krasnega prizora na izredno lepo prirejenem odru. Radovednost ni trajala dolgo, kajti že pri prvi pesmi spremenila se je v občudovanje. Videti in slišati na deželi 64 oseb močan mešani zbor je v človeškem življenji res prava slast. — „Vranska Vila“ nosi kot pokrivalo lepe od gosp. Krejčija v Ljubljani zgotovljene čepice s pokrovom v narodnih barvah in čez prsi slovenski trak z zlatim napisom „Vranska Vila“. Ta društvena znaka pristojata vsacemu jednako lepo. Ona olepšata nežne obraze brhkkih gdč. pevk, kakor tudi pomlajita resne obraze sivih las, kar se je vsakdo lahko prepričal pri pogledu na čestitljiv obraz društvenega starosta preč. gosp. Anton Slatinškega, župnika v pokoju. Mogočen utis napravila je koj prva pesem „cesarska“. Pela se je od celega mešanega zbora s spremljevanjem godbe in sicer navdušeno, majestetično. Videli smo, da se nam naših sovragov prav nič ni treba bati, kajti domovina še ima zvesta srca, katera bijejo za svojo očetnjo in hočejo dati kri in življenje za njo, ako treba.

Burna pohvala sledila je vsakemu odpetemu zboru. „Prodana nevesta“ morala se je ponoviti v kljub temu, da jo je spremljala le domača godba. Isto bi se bilo zgodilo z družimi zbori, če bi ne bili predolgi. Če pomislimo, da so se peli zbori „Ljubica“, „Nazaj v planinski raj“, „Prodana nevesta“, „Avstrija moja“ itd. do zadnjega jednako nevdušeno in živo, tedaj pač smelo rečemo: gdč. pevke in vrli pevci, le tako naprej, sad našega truda ne izostane.

Po koncertu začela in razvila se je prava domača zabava. Mlajši šli so v gornje obširne prostore „Slovana“ ter plesali do ranega jutra. Ostali smo obsedeli, poslušali petje raznih pevskih društev in se prijetno zabavali pri domači kapljici. Med prosto zabavo udarjali so prav marljivo vrli tamburaši iz Šoštanja, ter s svojim neprestanim izbornim igranjem občinstvo kaj prijetno zabavali.

Umevno, da je njih starosta g. dr. Chloupek tako ponosen na svoje „fante“. Čast jim! Od pevskih društev pa se je odlikovalo najbolje celjsko, kojega ubrani in krepki glasovi so odmevali v temno noč na daleč okrog. Pozno na času podajali smo si v slovo roke z zagotvilom, da hočemo stati i v bodoče trdni za prava narodova ter delovati s podvojeno silo za blagor in čast svoje ožje in širnje prekrasne domovine.

Došla sta pismena pozdrava od slavnega pevškega društva „Skroup“ iz Prage in hrvatskega pevškega društva „Zora“ iz Karlovca poleg sledečih brzojavk:

1. Gornjigrad: Razvijaj se gojenec lepó; slovenska pesem pomagaj do zavednosti in boljše bodočnosti milega nam naroda.

Pevsko društvo.

2. Gornjigrad: Neudeležbo povzročile nepričakovane zapreke. Živila slovenska pesem!

Čitalnica.

3. Gornjigrad: Ciril-Methodova podružnica pozdravlja udeležence slavnosti. Živijo zavedni Vrančani!

Šijanec.

4. Dunaj: Pod vihrajočim praporom vžigaj srca slovenska pesem za neumorno delo in odločnost Slovencev.

Kregar, predsednik zveze, Plešnik arhitekt.

5. Kamnik: Naprej zastava „Vranske Vile“; naprej za narod v boj, jej kličejo ž njo v duhu zbrani sicer pa zadržani: Grm, Kogej, Stropnika, Schweiger, Schwentner, Vidmajer.

6. Kamnik: Vsled zadnji trenotek nastale zapreke udeležba nemogoča. Srčni pozdrav najmlajši sosedinji. Lira, kolesarji in Pintar.

7. Konjice: Zadržan se Vaše slavnosti udeležiti, kličem kot rojak: mili Bog podeli mlademu društvu svoj blagoslov, da bi se krepko razvijalo in bilo Savinjanom v ponos!

Kumer.

8. Ljubljana: Slava novemu bojnemu znamenju; slava „Vranski Vili“!

Slovensko krščanska socialna družba.

9. Medvode: V duhu z Vami, kličemo vsem navzočim gromni „Živijo“; naprej zastava slave.

Ivan Mejač, Antonija Štrubelj, Josipina Brzin.

10. Mozirje: O priliki blagoslovljenja Vaše društvene zastave usojam si v imenu mozirske tržke občine slavnemu društvu tem potom častitati. Želim, da bi se Vranska narodna zavest med Slovenci v petji vedno gojila ter za izobražbo in omiko našega naroda vstrajno in vspešno delovala. Goričar, župan mozirski.

11. Mozirje: S petjem vzbujaj ljudstvo na narodnem čustvu, da bode pogumno in dosledno stalo v bran narodnih pravic slovenskih. Slava vranskim slavčkom! Pirš Jože.

12. Ptuj: Dvigaj pesmi se slovanske glas, mogočno se razlega tvojih zvokov pestri najizraz — vplamti vse sinove Slave.

Slovensko pevsko društvo.

13. Ptuj: Pevskemu društvu „Vranska Vila“ in njega ustanoviteljem kliče: „Slava“ Ptujška čitalnica.

14. Sodražica: Prapor Vaš, koji je danes razvit, bodi Vam proti nasprotniku skit! Glas.

15. Št. Jur ob juž. žel.: V duhu združeni z Vami, kličemo vspevaj dično društvo v prospeh in slavo mili slovenski domovini.

Št. Jurska podružnica sv. Cirila in Metoda.

Spodnje-štajerske novice.

(Učiteljske premembe) Gdč. A. Božič, podučiteljica v Koprivnici, je dobila enako službo v Grižah. Na njeno mesto je prišla izprašana kandidatinja gospica A. Žitnik. V Rajhenburgu je nastavljen suplentinja, gospica L. Božič, na Vidmu pa nadomestuje obolelega gosp. nadučitelja Bl. Tramška gospica M. Klinar.

(Nov živinski sejem na Teharjih), kateri se je vršil letos prvokrat dne 12. oktobra, obnesel se je prav dobro. Domačih in tujih kupcev je bilo dovolj, toda živine prignalo se je primeroma premalo, kajti ni je bilo nad 600 glav, tako da si kupci niso mogli dovolj in po svoji voji izbirati. Upanje je, da bo prihodnje leto bolj obiskan.

(Požar.) V trgu Mozirje zgorel je zvečer 23. t. m. kozolec g. Antona Goričar. Požarnim brambam iz Mozirja in Nazareta se je posrečilo obvarovati sosednja poslopja. Kozolec je bil zavarovan pri „Graški vzajemni zavarovalnici“.

(Laško.) „Bralno društvo za Laški trg in okolico“ imelo bo v nedeljo, dne 6. novembra t. l. popoldne ob 4. uri v gostilni „pri Flosarju“ svoj letni občni zbor. Odbor prosi vse člane in povabljenе goste za polnoštevilno udeležbo, ker bodo na dnevnem redu zadeve velikega pomena.

(Izginil je) v Zrečah dne 19. t. m. slaboumen Anton Sivnikar. Šel je zvečer k žagi ter se ni več vrnil. Najbrže je padel v naraslo Dravinjo, a trupla do danes še niso našli.

(Sleparka.) Okolo Konjic potikala se je pretečeni teden neka 27 let stara ženska, ki je pripovedovala, da je poučevala v dekliški šoli celjskih šolskih sester, ki pa so jo odslovile. Rekla je nadalje, da ne mara prenočiti v gostilni, ker je zvesta samostanskemu življenju, nego je rajši spala pri lahkovernih deklicah, katere je opeharila ter okradla za denar in obleko. Orožniki so ji baje že na sledu.

(Poljčane.) Ustanovni shod, katerega je sklicalo „Delavsko podporno društvo v Celju“ v nedeljo dne 23. t. m. pri g. F. Gajšku povodom ustanovitve prve svoje podružnice, vršil se je prav sijajno. Udeležba je bila nepričakovano velika. K novo ustanovljeni podružnici pristopilo je čez 60 udov, med temi več podpornih ter trije ustanovniki. Udeležili so se shoda ne samo do-

mačini, temveč tudi mnogi iz sosednjih občin, kakor iz Studenic, Oplotnice, Slov. Bistrice, Laporja itd. Govorniki so vsi častno rešili svojo nalogo. Nam že dobro znani neustrašljivi boritelj zoper soc. demokrate, č. g. J. Kržišnik je obširno opisal delavski stan z ozirom na zgodovinske podatke ter pripravil pot g. J. Rebeku, kateri je v prav umljivi besedi razložil navzočim namen podružnice, koristi, katere dobivajo udje od nje ozir. od celokup. društva. Ko se vpiše lepo število članov, izvoli se podružnični odbor, katerega predsednik je č. g. A. Šebat, ondotni kaplan, po katerem prizadevanju se je podružnica ustanovila. Nato prevzame besedo naš neutrudljivi boritelj za narodnogospodarsko blagostanje, g. dr. Jos. Karlovšek. V jakó lepih besedah in prilikah, primerne zdajšnjim razmeram, je odkril potá, po katerih naj hodijo naši zavedni kmetovalci ter sploh vsi delavski sloji, da se rešijo gmotnega in moralnega propada ter dosežejo cilj blagostanja. Vsem gg. govornikom najtoplejša zahvala in novi podružnici pa veliko uspeha!

(Častnim občanom) izvolila je občina Okoška pri Čadramu preč. g. župnika in duh. svetovalca Jurij Bezenšek-a, radi 22letnih zaslug za okoško občino. Čestitamo!

(Iz Planine) nam piše ondotni g. župan Schescherko, da ni res, da bi prodajal „Südmark“ užigalice, niti da deluje na drugi način zoper Slovence. Res pa je nasprotno, da je že 14 let ud „Celjske čitalnice“. Za nas je to pravi čudež, da nismo 14letnega prijateljstva planinskega župana — prav nič občutili. Bo morda v zana-prej boljše.

(Dete brez rok in nog) je porodila neka žena v Zibiki pri Šmarju. Otrok pa je drugače popolnoma zdrav.

(V Rajhenburgu) bodo dne 20. novembra t. l. odkrili cesarju spomenik.

(Od Nove cerkve v Halozah) popravilja ondotni krajni šolski svet naše poročilo, da je daroval le 10 kr. za nameravano šolsko slavnost. Slavnost, da je bila namenjena na 14. september, ki pa je seveda morala izostati. Posebne veselice bi sicer ne bilo, ker krajni šolski svet ni imel potrebne denarne svote v ožigled mnogobrojnim šolskim otrokom. Nakupile in razdelile pa so se v ta namen podobice Nj. Veličanstva, ki so stale 6 gl. 20 kr.

(Rimske spomenike) izkopavajo okolo Hajdine pri Ptuj. Izkopavanje vodi nek graški profesor, kateremu se je dosedaj posrečilo razkriti zidovje rimskega tempelna z raznovrstnimi zgodovinskimi ostanki.

(Iz Ormoža) 24. oktobra. „Kletarsko društvo, vpisana zadruga z omejeno zavezo“, se imenuje novo društvo, katero ima namen, vino in grozdje kupovati in prodajati. Sedež ima v Ormožu; načelstvo mu je to-le. Gosp. Franc Hanželič, posestnik na Hardeku, načelnik; g. dr. Ivan Geršak, c. kr. biležnik v Ormožu, njegov namestnik; g. Alojz Mikl, trgovec v Ormožu, blagajnik; g. Martin Stanič, veleposestnik na Hardeku in g. Anton Šoštarič, posestnik v Pavlovcih, odbornika. V nadzorstvu so č. g. Vilibald Venedig, župnik v Ormožu, g. Franc Magdič, posestnik v Pavlovcih in g. Anton Janežič, župan v Brobrovniku. Deleži znašajo po 10 gl. — Poleg vinorejskega društva, že kakih osem let starega, bila je potreba ustanoviti tudi kletarsko društvo, da se pridelki naših vinogradnikov lažje v denar spravijo. V kratkem času svojega obstanka je društvo nakupilo vina po celem ormoškem okraju, tako, da ima tri pivnice napolnjene z dobro kapljico. Kdor želi ljutomeržana kupiti, je opozorjen na današnji oglas med inserati.

(Ljutomer.) V tukajšno šolo realko se bodo sprejemali učenci v petek, dne 4. novembra t. l. ob 9. uri predpoludne. Oglasiti se je v učni sobi na glavnem trgu v Ljutomeru. Učenci, kateri vstopijo na novo, naj s seboj prineso zadnje šolsko naznanilo.

(V Pokoj) je stopil zaslužni nadučitelj pri Sv. Križu na Murskem polju, g. L. Šijanec

(Prošnji za slov. vseučilišče in nadso-dišče) je sklenila in odposlala občina Galuška.

(Samomor.) V gozdu „Vindenau“ pri Mariboru našli so dne 21. t. m. mrtvega 25letnega,

neznanega moža. Prsi je imel prodrte s tremi kroglijami.

(Obmejne šole) Ljudsko šolstvo ob korško štajerski meji, osobito v marenberškem okraju je v nebo vpijoča krivica za Slovence. Tako ima šola pri Sv. Jerneju nad Muto letos vpisanih 60 učencev, od teh je 46 Slovencev in le 14 Nemcev, vendar je pouk popolnoma nemški. Slovenski stariši pošiljajo vsled tega svoje otroke rajši v oddaljene sosednje šole, kjer se vsaj nekaj priučijo na podlagi materinega jezika. Krajni šolski svet šentjernejski je vložil sedaj opetovano prošnjo okrajnemu šolskemu svetu v Marenberg, naj bi se jim vendar dovolilo otroke v maternem jeziku poučevati. Predsednik okr. šol. sveta, naš „mecen“ Zoff pa je prošnjo zavrnil, češ, v Št. Jerneju slovenska šola ni potrebna. Poroča se, da je šentjernejsko prošnjo prevzel drž. poslanec Žičkar. Ako se je v gospodu poslancu res našel usmiljeni Samaritan, da reši naše obmejne brate gotovega pogina, polagamo mu na srce, naj se da poučiti istočasno o vseh ondotnih obmejnih šolah, kakor Marenberg, Vuhred, Sobota, Vuzenica, Muta, Ribnica itd. Kaj hvaležnega građiva bi se tukaj nabralo, nad katerim bi se vsi pravicoljubni poslanci na Dunaju — ustrašili. Učiteljstvo nemško-nacionalno ali vsaj nemškutarsko, slovenščino „štriglja“ k večjemu le učitelj prvega razreda, dočim oni v višjih razredih iste ali ne zna, ali znati noče — baje najboljša metoda, da dobi slovenska deca „rešpekt“ pred nemščino in mržnjo do materinega glasu. Pri tem pa je le nekaj odstotkov res nemških učencev, po nekod, kakor v Ribnici, pa niti jednega pristnega Nemca ni, ker otroci par „privandranih“ glažutarjev itak govore tudi slovensko, vendar pa se sliši slovenska beseda n. pr. v četrtem razredu le — dve uri na teden. Marljivemu statističnemu preiskovalcu pa bi se podala še druga zanimiva dejstva, kaj se vse stori od oblastnij in učiteljstva za pomenčevanje našega slovenskega Pohorja.

(Graškim županom) izvoljen je, kakor se je pričakovalo, jednoglasno ter demonstrativno zoper vlado, prejšnji župan Graf. Ako dobi isti tudi Najvišje potrjenje, potem je bilo dosedajno vladno postopanje v Gradcu zgolj — komedija.

(Prememba pri graškem namestništvu) je že dognana. Sedajni marki Bacquehem odstopi na lastno željo, za njegovega namestnika je pa izbran dež. predsednik Kranjske, baron Hein. Za kranjsko dež. predsedništvo se imenuje kot kandidate: grof Pace, dvorni svetnik plem. Truxa, podpredsednik dalmatinskega namestništva pl. Pavič in svetnik tržaškega namestništva baron Conrad. Zopet smo mi Štajarci toliko na boljšem, da nam ni treba mnogo ugibati, kajti baron Hein nam je — znana oseba.

Druge slovenske novice.

(Deželnozborska volitev za Kranj-Škofjalo) mesto umrlega notarja Globočnika je bila dne 26. t. m. Izvoljen je g. ravnatelj Šubic s 127 glasovi, dočim je dobil kurat Koblar 89 glasov.

(25letnico slovenskega državnega poslanca) je praznovalo 25 državnih poslancev na Dunaju dne 25. t. m. Gospod Viljem Pfeifer v Krškem je bil namreč 25. oktobra 1873 prvokrat izvoljen državnim poslancem pri prvih direktnih državnozborskih volitvah in je od takrat neprenehoma državni poslanec. Na povabilo državnega poslanca J. Vencajza je to 25letnico praznovalo pri slovesnem kosilu omenjeni dan 25 poslancev, med katerimi je bilo največ slovenskih poslancev, ki so g. Pfeiferju presrčno čestitali na tej znameniti 25letnici. Tudi mi čestitamo blagemu domoljubu!

(Cesarjev spomenik) postavi se v Ljubljani prihodnje leto na jednom najlepših prostorov ljubljanskih v spomin Najvišjega obiska dne 7. maja 1895. leta. Za napravo slike za mestno dvorano, ki predstavlja ta dogodek ter poklanjajoči se obč. svet ljubljanski cesarju pred mestno hišo, pa je daroval mecen slovenski, g. Jos. Gorup iz Reke svoto 1000 gl.

(Imenovanje.) Za sekundarnega zdravnika ljublj. deželne bolnice je imenovan g. dr. Karol Gajšek.

(Imenovanje) Istrski rodoljub, profesor Ivan Rabar je imenovan za ravnatelja na gimnaziju v Oseku.

(Ljubljansko barje) je bilo ob zadnjem deževju zopet pod vodo. Ljudje so morali umakniti se iz hiš in spraviti živino v varna zavetja. Ljubljana je uničila na milijone škodljivih mramorjev na polji. Ljudje so dobili razne podpore.

(Glavni dobitnik) efektne loterije ljubljanskega mesta je dobil gostilničar Gjuro Mihel v Petrinju na Hrvaškem. Izplačalo se mu je 50.000 kron.

(Pomanjkanje učiteljev na Kranjskem) je vedno občutnejše in ni čuda, da zasedajo moška mesta celo na jednorazrednicah — ženske! Prepozna regulacija plač je temu vsega kriva! Zdaj pride iz pripravnice vsako leto komaj — deset kandidatov! Pred desetimi, petnajstimi leti smo jih dobili 20 do 30. Boljših razmer sme Kranjska pričakovati stoprav čez štiri leta! Napredku šole to mnogo škoduje.

(Nova župnija.) S 1. januarjem 1899 postane dosedanja ekspozitura Žabnica samostojna župnija. Obsegala bo razven Žabnice tudi Spodnje Bitnje, Šutno, Forme in Dorfarje, vse te vasi so pripadale dosedaj k župniji Stara Loka.

(Blagoslovljenje nove kapele) izvršil je zadnje nedeljo ob obilej udeležitvi občinstva in zastopnikov raznih oblasti in šole v gimnazijem poslopju v Kranji g. knezoškof dr. Anton Bonav. Jeglič ob velikej asistenci. Ta dan je delil ondi tudi zakrament sv. birme.

(Nezgoda.) Blizu Mokronoga je padel razsteze v globok prepad 60 letni Franc Pucelj iz Zgor. Laknic ter se ubil. Mož je bil vinjen.

(Poljša lov) je letos obila na Dolenjskem, osobito okolo Metlike in Kočevja. Polhov je namreč letos vse polno po ondotnem bukovi in hrastovji, ker je bila lanska zima rahla in ker je letos veliko žira ali bukvic, kar je polhom poglavitna hrana. Polšje meso je okusno in kožuščeki teh podganom in veverici podobnih živalic se tudi dajo porabiti.

(Novi c. kr. poštni in brzojavni ravnatelj v Trstu g. dr. Felicetti) spoštuje ravnopravnost, kajti pod njim odgovarja direkcija oblastvom in zastopom na slovenske dopise slovenski! Mož je rojen Italijan, a je zmeren in pravičen! Čast mu!

(Goriški nadškof dr. Misija) bi imel postati v kratkem kardinal. To vest raznašali so razni listi že pretečeni teden po svetu; mi poročamo o tem še sedaj le to, kar se — govori.

(V celovski bogoslovnici) je letos 69 bogoslovcev, med temi 26 Slovencev, in sicer sedem iz Štajarske, trije iz Kranjske, ostali so Korošci. V I. letniku je med 21 bogoslovci 11 Slovencev, iz Štajarske so naslednji: Bauman Martin od Sv. Lovrenca na Dravskem polju, Drevenšek Ivan iz Leskovca pri Ptujju in Lavrinc Ferdo iz Hrastnika.

(Učitelji v Istri in Dalmaciji), ki so gledé plače še vedno v nekaki predmarčni dobi, odpošljejo posebno deputacijo k cesarju za zvišanje plač, sicer jim svetuje tovariš, naj gredo rajši za sluge, financarje, orožnike in portirje, tam bodo vsaj toliko služili da se dostojno preživijo. Kaj tacega je res mogoče v tistem kotu Avstrije, kjer se šopiri laška „naprednost“.

(Staroslovenščina kot bogoslužni jezik.) Nedavno je služil škof dr. Mahnič iz Krka prvo krat sv. mašo v staroslovenskem jeziku v Vrbniku. Istočasno začelo se je rabiti po vseh cerkvah Primorske in Dalmacije staroslovenščino, v kolikor je to rabo dovolil papež. Papež je namreč dovolil v posebni cerkveni določbi, da je rabiti staroslovenščino v vseh cerkvah, kjer je ista v rabi vsaj 30 let. Kakor se v take cerkve ne sme prenašati latinščina kot obredni jezik pri svečanih mašah, tako tudi glagolico (staroslovenščino) ni smeti uvajati v cerkve, kjer je bila zadnjih 30 let latinščina v rabi. Ne sme pa se rabiti ne slovenski ne hrvaški jezik, nego edino le staroslovenščina. Dočim so vsi slovanski duhovniki to papeževo določbo z navdušenjem vsprejeli, noče slišati poreški škof dr. Flapp nič o cerkveni slovenščini.

(Podporno društvo za slovenske visokosolce na Dunaji) ima v soboto 12. novembra t. l. svoj 10. občni zbor v hôtelu „zur goldenen

Ente“, na Dunaju I. Reimergasse 4., I. nadstropje. Začetek ob sedmih zvečer. K temu se uljudno vabijo vsi na Dunaju bivajoči društveni člani.

(Akad. društ. „Slovenija“ na Dunaji) odbor se je sestavil za zimski tečaj 1898/99 tako-le: cand. iur. Fran Novak, predsednik; iur. Josip Andres, podpredsednik; iur. Ivan Zabukovšek, tajnik; iur. Anton Bončar, blagajnik; phil. Hinko Vodnik, knjižničar; iur. Josip Očkerl, arhivar; iur. Fran Vidmar, gospodar; iur. Josip Šajn in iur. Emil Valentinčič, namestnika.

Druge avstrijske novice.

(Državni zbor.) Seje zadnjega tedna niso imele nikake privlačnosti. Nemška opozicija je zvedela, da misli vlada preiti na podrobno debato o nagodbi, vsled česar je pričela z neposredno obstrukcijo. Poslanec Menger je govoril n. pr. ves dan, ravno tako poljski poslanec p. Stojalovski, ki se je izrekel, da hoče hoditi z nemško opozicijo, vsled česar ga je njegova lastna stranka zapustila. Zastopniki „Slovenske krščanske narodne zveze“ so bili povabljeni pretečeno soboto na pogovor k predsedniku Thunu glede njih zahtev. Kaj in koliko se je pri tem obljubilo, še ne vemo; odposlanci so pač poročali v posebni zvezni seji dne 24. t. m. o svojih vspehih. V mnogih vprašanih je baje vlada pripravljena zahtevam ugoditi, v drugih si še more — premisliti. Najbolj zadovoljni so Rusini, manj vzroka radovati se imajo Slovenci in Hrvatje. Vsi pa hvalijo dobro in resno voljo sedajne vlade. V zahvalo menda sklenila je naša zveza naslednji dve resoluciji: 1. Zveza naroča svojim klubovim članom, ki so v nagodbenem odseku, da naj glasujejo za prehod v nadrobno debato o nagodbenih predlogih in za volitev dotičnega pododseka. 2. Zveza izjavlja, vztrajati pri sedajni večini in pričakuje od nje, da jo bo kar možno krepko podpirala v njenih opravičenih in nujnih zahtevah.

(Občinske volitve v Zagrebu) izpadle so neugodno za hrvatske narodnjake. V I. in II. razredu zmagala je vladna mažaronska stranka, v III. razredu pa stranka „čistih“ — izdajic hrvatskega prava.

(Ogrski Hrvat — povspešitelj slovenskega vseučilišča.) Župnik M. Merčič v Kemljah pri Mošonju na Ogrskem je pisal poslancu dr. Ferjančiču ter ponudil svojo bogato knjižnico kot dar bodoči slov. univerzi v Ljubljani. Knjižnica obsega večinoma izvanredna modroslovna in matematična dela ter je vredna nad 1000 gl.

(Bosna in Hercegovina se zadolžila.) Zemeljska uprava za Bosno in Hercegovino je najela pri lipski banki 11 milijonov gl., katere bo morala vračati po 800.000 gl. na leto.

Ogled po širnem svetu.

(Ruski zunanji minister grof Muravjev) je prišel dne 21. t. m. na Dunaj, kjer ga je vsprejel cesar v posebni avdijenci. Tem povodom bil je poklican na Dunaj tudi avstrijski zunanji minister grof Goluhovski iz Galicije, kar znači, da je imel ruski minister velevažne pogovore; najbrže se je tikalo isto sklicanja splošne konference za razoroževanje.

(Na Francoskem) je vrgla Dreyfussova zadeva celo ministerstvo. V zbornični seji dne 25. t. m. napadal je nek poslanec vojnega ministra in zahteval resolucije, da stoji civilna oblast nad vojaško. Vsled tega je podal vojni minister odstavko, in njemu je sledilo celo Brisonovo ministerstvo. Na ulicah je prišlo do hudih spopadov med zagovorniki republike in monarhije. Posredovati je moralo vojaštvo. Na Francoskem se je bati v kratkem velikega preobrata.

(Angleška se oborožuje) in sicer z veliko hitrostjo. Udariti se hoče z Francijo zarad neznanega kosa zemlje v središču Afrike, takozvane Fašode. Najbrže bo Francija pametnejša ter požrešni Angliji še to pokrajino radovoljno prepustila.

(Slovenci v Ameriki) so res lahko ponosni, da imajo med seboj tri slovenske živeče še škofe, dva generalna vikarja in več dekanov. Na to dejstvo smo lahko pa tudi Slovenci sploh ponosni, kajti od ostalih Slovanov ni nobeden

tako srečen, dasi je Poljakov, Čehov in Hrvatov ogromno večje število v novem svetu, nego pa Slovencev.

Dopisi.

Laški trg. „Lisica se dlake izlevi, zvijače se ne iznebi!“ Kar je pri nas nemškutarstva, je menda vse lisičjega pokoljenja, kajti česarkoli se slovenska marljivost v Laškem trgu po prime, povsod vtakne nemškutarski lisjak svojo taco vmes, hoteč ali slovensko delo zaprečiti, ga osmešiti ali pa če se mu to ne posreči, vtakne svoj košati rep v lonec nemške barve ter poškropi pred svetom slovensko delo z njim, češ, to je naše, to smo storili mi, to je naša zasluga.

Tako so hoteli ti naši nemškutarji zaprečiti slavnost petdesetletnega vladanja presvitlega cesarja na slovenski šoli s širjenjem izmišljenih poročil, češ, da bode ta slavnost politična demonstracija in celo napad na nemškutarstvo.

V teh lažeh se je najbolje odlikoval starec Amon, župan in sivec Valentinič, nadučitelj na nemški šoli, katera sta zalagala našo lahkoverno glavarstvo in „celjsko vahtarco“ s takimi zlaganimi poročili.

Ko se jima ni posrečilo te slavnosti za braniti, sta hitro zasukala svoj lisičji rep, prišla sta k šolski slavnosti. G. Amon je že zaradi prisotnega g. glavarja oblekel črno suknjo, a elegantni g. Valentinič se je prikazal v vsakdanji obleki t. j. v tisti, iz katere stresa laži o Slovincih v nemške časopise. Kaj sedaj storiti? Slovenci so praznovali petdesetletnico cesarjevega vladanja z blagoslovljenjem krasne šolske zastave in se poklonili Njegovemu Veličanstvu s posebnim brzojavom, nemškutarji pa nič! Toda lisjak še ni nikoli vprašal slepca za pot in bedaka za svet, tako se je tudi zviti Amon takoj na lastno roko pridružil, odposlal je takoj v imenu Laškega trga in v imenu prebivalstva celega Laškega okraja (Amon je načelnik okrajnega zastopa) brzojav na Njegovo Veličanstvo, seveda v nemškem jeziku in dobro jo je zadel. Jubilejno slavnost slovenske šolske mladine je z obema rokama zagrabil ter si jo je prilastil na nemštvo in nemškutarstvo, ki je ta dan z nevoščljivostjo gledalo na Slovence. Nemškutarji in Nemci niso niti jedne zastave razobesili, slavnostnega dela v šoli sta se udeležila le Amon in Valentinič, kar pač Amonu ne daje nobene pravice slovesnosti zavijati v nemški žakelj.

Iz kabinetne pisarne Njegovega Veličanstva je došla na to Amonu sledeča visoka zahvala v nemškem jeziku:

„Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo je blagovolilo najmilostneje izreči Najvišjo zahvalo za čustva neomajne zvestobe in udanosti, katera je izrazil povodom bližajočega se petdesetletnega vladarskega jubileja načelnik okrajnega zastopa laškega in župan laškega trga v imenu prebivalstva laškega okraja in trške občine, dalje za brzojavno od prebivalcev Laškega trga izraženo zvestobo in udanost ob priliki blagoslovljenja šolske zastave dne 10. julija 1898.“

Takšni grabeži so naši nemškutarji, oni jemljejo Slovincem praznično obleko, se zavijajo v njo, da bi skrili ž njo svojo siromašno domoljubje in se okinčali s slovenskim domoljubjem, katerega poškropijo z nemško barvo, češ, mi Nemci smo se danes poklonili Njegovemu Veličanstvu.

Kdo se tu ne spominja našega slovenskega pregovora: „Zna vrag zavijati, ker je star!“

Da torej ne bodo mogli pobasati nemškutarji naših slavnosti v svoj žakelj, naj imajo vse naše jubilejne slavnosti le slovenski značaj in vsi brzojavi na Njegovo Veličanstvo se naj odpošljejo v slovenskem jeziku. Nemški brzojavi narejajo v kabinetni pisarni utis, kakor da so bili od Nemcev odposlani.

Iz Št. Pavla v Savinjski dolini. Št. Pavlani obhajali smo dne 15. in 16. oktobra t. l. izvanredno redki praznik in lepo slavnost. Bila nam je dana čast pozdraviti in vsprejeti vsem obče priljubljenega višjega duhovnega pastirja, premisljivega in prevzvišenega vladiko, gospoda knezoškofa lavantinskega iz Maribora. Prišli so

v soboto dne 15. oktobra popoldne ob 5. uri v našo faro, da nam v nedeljo, na praznik posvečenja vseh cerkvá, posvetijo prelepo novo farno cerkev in dva nova altarja.

Prišedši od šentpeterskega kolodvora in dospelši k savinjskemu mostu, na mejo naše fare, pozdravili so jih pri postavljenem slavoloku grobelski pevci in pevke v slovenski narodni noši ter jim zapeli v pozdrav papeževo himno. Zavoljo slabega deževnega vremena se milostljivi knez in škof niso mogli dalje časa muditi ter so se kmalu dalje odpeljali med pokanjem topičev v Št. Pavel, naše središče. Pri vseh hišah, kjer so se mimo vozili, postavljeni so bili z vencí okinčani mlaji in slavoloki; a vsaka vas imela je še posebej postavljene velikanske mlaje, ki so na daleč oznanjevali veselje in radost prebivalcev šentpavelske fare nad prihodom prevzvišenega gospoda višjega pastirja. Dospelši v Latkovovas k novi kapelici, ki jo je dal zgraditi posestnik Franc Cilenšek, — izstopili so milostljivi knez in škof iz vozá. Pri okusno nakičeni novi kapelici, koji na strani je stal krasen slavolok, čakala jih je zbrana duhovščina in druga gospoda z mnogobrojnim domačim in tujim občinstvom ter mnogo belo oblečenih deklet z gorečimi svečami v rokah. Tu jih je v imenu vseh faranov pozdravila s prelepimi besedami gdč. Olga Zanijerjeva, jih prosila sv. blagoslova ter jim podarila prekrasen šopek. Vkljub neugodnemu deževnemu vremenu so potem prevzvišeni gospod vladika blagoslovili novo kapelico v čast Lurški materi božji ter v kratkem nagovoru priporočili lastnika kapelice, kakor tudi celo vas in vso župnijo v varstvo božje porodnice v spomin na blagoslovljenje farne cerkve. Po blagoslovljenju odpeljali so se radi slabe poti, spremljani od mnogoštevilnega ljudstva, počasi proti Dolenjevasi, kjer je stal zopet lep slavolok in velikanski mlaj, ki je nadkrilil vse druge. Sprevod sam na sebi bil je jako veličasten, ker so bile hiše ob potu z zelenjem in mlaji okinčane ter tudi razsvetljene z gorečimi svečami. — Najlepše lice imel je Št. Pavel. Tu je bil kar cel gozd okrašenih smrek. Zastava je bila pri zastavi, ena večja, druga manjša; bile so zastopane vse; — toda ne razumite me krivo, „frankfurtarce“ ni bilo nobene, pač pa se je zato odlikovalo nebroj slovenskih trobojnic. Sredi cerkvenega trga, pred Marijinim stebrom sta se ponosno vzdigovala dva posebno okusno nadičena obeliska ali stebra; med njima visela je umetno izdelana in okrašena črka „M“, ki je delala vso čast naši pridni Reziki. Kraj cerkve postavljena sta bila zopet dva obeliska, ki sta delala vhod k pravemu drevoredu, napravljene mu iz zastav in smrekic noter do župnišča, ki so bile zvezane z lepimi vencí. Največja zaslugá za lepo dekoracijo gre osobito gosp. Zanijerju, ki si je kaj mnogo prizadeval, da je dobil Št. Pavel tako lepo lice, ki pa je še bolj zažarelo ob prihodu milostljivega g. knezoškofa. Bil je namreč mrak in nebroj raznobarnih lučic razsvitljeval je iz oken lepo okrašen cerkveni trg. Vsaka hiša bila je razsvitljena ter s tem pokazala veliko gorečo ljubezen in veselje, ki ga goji v srcu prebivalstvo do svojega preljubega višjega pastirja. Zares rajska sreča in veselje navdajalo je srce vsakega, svojemu škofu verno udanega farana.

Tovarniška požarna bramba napravila je špalir na potu iz župnišča v cerkev, kjer se je pričela molitev kot večerna priprava k posvečevanju cerkve drugega dne. Na večer priredil je šentpavelski mešani pevski zbor preljubemu gospodu knezoškofu podoknico. Zapel je tri pesmice: „Papeževo himno“, „Moj dom“ od Lahajnarja in „Slovo od domovine“. Premilostljivi knez in škof blagovolili so priti med pevce ter so vsakega preprijazno nagovorili in pokazali svoje veselje do petja.

Drugi dan t. j. v nedeljo bilo je prvo božje opravilo že ob 5. uri zjutraj, ker se je posvečevanje cerkve pričelo točno ob 7. uri zjutraj in je trajalo do pol 3. ure popoldne. Po posvetitvi cerkve, dveh oltarjev, vseh podob in prižnice, — darovali so premili knez in škof sv. mašo, po koji so se podali na prižnico, kjer so v navdušenih besedah slavili prekrasno cerkev ter se zahvaljevali vsem dobrotnikom, ki so donášali

milodare za nov tempelj božji. Največjih dobrotnikov spomnili so se celó po imenu, med njimi v prvi vrsti preblage družine Zanijerjeve, v drugi vrsti pa požrtvovalnega domačega gosp. župnika, kojega so v pričó njegovega mnogege truda za zgradbo nove farne cerkve javno iz prižnice imenovali knezoškof. svetovalcem. Čestitamo! Po pridigi zapel se je „Te deum“ in milostljivi knez in škof so podelili z najsvetejšim vsem zbranim vernikom sv. škofovski blagoslov. — Pri vseh svetih opravilih in obredih imeli so prevzvišeni knez in škof veliko truda, za katerega naj jim bode še tudi na tem mestu izrečena najsrčnejša hvala od vseh zvesto jim vdanih faranov; iz hvaležnosti hočemo moliti in Boga prositi, da nam Vsegamogočni še mnogo let ohrani premilostljivega g. kneza in škofa zdravega in čilega.

Iz Ljutomera. Dne 16. oktobra t. l. povabilo je tukajšno politično in gospodarsko društvo društvenike in njih prijatelje, da volijo oziroma potrdijo deloma stari odbor.

Da bi bila udeležba veličastnejša in da bi se ob enem ustreglo želji onih mož, ki „hkrati“ hočejo osnovati zadruga, povabljen je bil državni poslanec g. dr. Ivan Krek. — Dr. Krek je prišel, miza je bila pogrnjena, pa udeležencev za naše ponosno Mursko polje premalo. Kje ste ostali ponosni Murski poljanci in posestniki obširnega ljutom. glavarstva?

Očitno je nekdo povdarjal in iz srca pritrdimo: češ, če je treba iti na kako veselico, v gorice, gostijo itd. itd. celo konje priprežejo in se veselijo ne le eno ali dve uri, pač pa cele dneve in noči, če bi pa kazalo in nujno potrebno bilo udeležiti se kakega političnega shoda, pa se izgovarjajo: „imamo jutri bratev“ — „sejali bomo“ — „pregredo vreme je“ in tako naprej. Sevé, navadne zabave tu in tam bolj zanimajo in prija, nego resna razmišljanja!

Pa to znate, (bele vrane izvzamem) da zabavljate na ljut. Slovence, ki se vsaj nekateri trudijo v potu svojega obraza samo za vaš prospek.

Roko na srce! Vi udje bralnih in gasilnih društev zunanjih prirejate veselice, tombolo in Bog ve, kaj še vse. Kdo pa prav za prav podpira in navdušuje ta društva, ali ne tudi ljut. Slovenci? In tako malo jim poplačate to vzajemnost, da še takrat ne pridete, ko priredijo shod Vam na korist. Da se priredi le Vam na korist, to spričuje že 14. zbor. pol. gosp. društva. Spričuje Vam ime g. dr. Kreka. V razumljivih, jasnih in navdušenih besedah nam je utrjeval svoje prepričanje, da se v sedanjem državnem zboru nimamo nadejati prav nobenih vspehov, da smo skoraj brez pomena, in na to je naslikal žalostno socijalno stanje. Oteli se bomo preteče nevarnosti le, ako si gospodarstveno opomoremo, oteli se bomo nevarnosti le, ako se združimo, ako delujemo vsi za enega in eden za vse. V družbi je moč. A o vsem tem drugič več.

Vrlim možem pa, ki se niso vstrašili ne zamude ne blata, kakor tudi gosp. dr. Krek ne daljnega pota iz Dunaja in zopet nazaj, vsem tem gre vsa čast in hvala. Mlačnežev pa še Bog ne mara.

Pikre besede so, pa resnične: Ljutomer in Mursko polje se po časnikih skoraj vedno povečuje, da pa bi se raje ravno toliko grajalo in očitalo, zadela bi se resnica.

Da je tako, izvedeli boste kmalu!

Narodno-gospodarske novice.

Paberki po sadni razstavi v Celji.

Želji nekaterih sadjarjev, da bi se namreč objavila imena razstavljalcev od vseh, od shoda sadjarjev priporočenih sadnih plemen, tem raje ustrezemo, ker nam to priča, da se naši sadjarji za napredek v umnem sadjarstvu močno zanimajo, kar nas zopet napolnuje s prijetno nado, da se bode na podlagi dosedanjih skušenj sadjarstvo pri nas morebiti v prav kratkem času močno razvilo ter si povsod med nami pridobilo mnogo pravih prijateljev in pospeševalcev.

Rajneto iz Kanade (pariški rambur) so razstavili: Kranjc, Levstik, Kolarič, Zajc, Vihernik, Kotnik, Arnšek, Rančigaj, Brinovec, Lomer, Senič, Hicelberger, Štiglic, Lipold, Ipavic, Gregorec,

Legvart, Križan, Jevnik, Jezernik, Steiner, Trnov, šek, Mirnik, Ocvirk, Lednik, Turnšek, Vrečko, Žličar, Kurbus, Vošnjak, Košar, Friedrich, Naprudnik, Kolenc, Reher, Hausenbihler, Kopitler, Dimec, Jevnišek, Šantej, Zelenko, Kunst, Cviki, Veber, Bizjak, Južna, Lukman, Lončar, Kodre, Šumer, Bolkovič, Čuček, Cilenšek, Šah, Žigan in še nekateri drugi. Iz tega je pač razvidno, kako močno je to res izvrstno jabelko med nami že razširjeno.

Zlato zimsko parmeno so razstavili: Kranjc, Levstik, Jošt, Kotnik, Arnšek, Goršek, Antloga, Lipold, Mirnik, Ocvirk, Vošnjak, Steiner, Friedrich, Jurhar, Reher, Šantej, Šmid, Kunst, Cviki, Hicelberger, Verdev, Bizjak, Strnad, Žigan, Vudler in še več drugih.

Prižasti kardinal so razstavili: Vošnjak, Kolarič, Zajc, Jošt, Zagode, Goršak, Senič, Štiglic, Legvart, Ocvirk, Lednik, Stadler, Dolinar, Ribič, Jurhar, Janič, Reher, Golavšek, Kunst, Stefančič, Strnad, Južna, Lukman, Hicelberger, Lončar, Verk in še drugi.

Rudeči jesenski kalvil (malinovec) so razstavili: Kodre, Arnšek, Antloga, Vizovišek, Rak, Kos, Jošt, Vihernik, Ocvirk, Reher, Zagode, Legvart, Turnšek, Jezernik, Jurhar, Teper, Kovač, Pintar, Žnidar, Grabenšek, Škerjanc, Šmid, Šantej, Kolarič in še več drugih.

Vsaka teh v normalno zbirko sprejetih sort ima pa tudi svoje posebne lastnosti, ki jo potem bolj ali manj priporočajo. Ker se nam pa potrebno dozdeva, da naši sadjarji vsaj te sorte vsestranski poznajo, zato jih bomo, ako bode mogoče, prilično prav natančno opisali.

Razun teh od shoda zbranih sadjarjev priporočenih sort bilo je seveda v razstavi še mnogo, mnogo drugih, od katerih naj le nekatere navedemo.

Oberdikova rajneta je bila v zbirki Matija Šumer, J. Kolariča, Berksa, Seniča, Hicelbergerja, Žveglarja, Šmida in J. Klopčiča.

Orleansko rajneto razstavil je samo Fr. Jurhar. V tej zbirki bila je tudi „Srčika“ neko jabelko, ki je pri nas še malo znano, katero je pa po Hrvaškem in Slavonskem zelo razširjeno.

Kraljevi kratkopicelj je bil v zbirki J. Jurharja in K. Šaha. Ta sorta ima to posebnost, da za dobrih 14 dni pozneje poganja in cveti, kakor drugo sadje in torej tudi skoraj nikdar ne pozebe. Ravno to lastnost ima tudi „Menišnica“, katero je razstavil M. Hicelberger, in katera je zlasti po gorju Savinjski dolini kaj močno razširjena. Seveda tudi ta sorta precej pozno, še le o sv. Lukežu, zori.

Karmeliterco so razstavili: Kodre, Berksa, Šantej.

Trdika je bila v zbirki Katarine Verdev, Antona Golavšek, J. Kolariča in še v drugih zbirkah zlasti razstavljalcev od Sv. Jarja ob južni železnici.

Burghardtovo ali mrežasto rajneto sta razstavila K. Šah in Žveglar. Ta rajneta ima, kakor trdi dr. Ipavic, neki izvrsten okus in je kaj fino namizno jabelko.

Gravensteinsko jabelko so razstavili Šah, Vrečko, Žnidar, Straus, Apotekar, Šantej, Šmarčan, Škorjanc, Breznik, Majcen, Sumej. Ta sorta je prižasta in se odlikuje po svojem kaj prijetnem duhu, radi česar se tudi cvetlično jabelko (Blumencalvill) imenuje. Zelo razširjeno je to jabelko po severni Nemčiji, na Šlezvig-Holsteinskem in Danskem.

Tudi rudeči zimski kalvil in zeleni knežak smo tu in tam opazili.

Harbertovo rajneto razstavil je Levstik, beli zimski kalvil pa Stadler. To jabelko je sicer najzlahtnejše in se tudi najdražje plačuje, vendar pa drevo pri nas le malo kedaj prav dobro obrodí in ga poleg tega tudi še rak kaj rad napada. Pokojni ravnatelj vinorejske šole v Mariboru, Kalman je pri nekem zborovanju, pri katerem je govoril o raznih jabolčnih sortah, trdil, da se za eno samo lepo in popolnoma razvito jabelko od belega zimskega kalvila dostikrat plača po 50, 80 in tudi še več krajcarjev. Jabelko ima res kaj lepo obliko, je precej debelo, je belo krhkega mesa in jako dišečega in finega okusa. Pa kakor smo že rekli, rodi to drevo le malokedaj in tudi sad kaj rad ostane kilav. Na Pohorju imenujejo ljudje to sorto „Duh. kapice“

in to gotovo radi tega, ker ima ob muhi svoje tako značilne robe, ki spominjajo na duh. kapico. Zasedili smo pa v teh krajih prav velika in stara drevesa od te sorte.

Princ Rudolfovo jabelko ni sicer prav lepo, razstavila sta je J. Kolarič in Strnad. To jabelko se odlikuje po svoji rodovitnosti in lepi belorudeči barvi. V zbirki Kolariča je bil tudi Parkerjev pepinek.

V prav mnogih zbirkah je bil beli tofant in Lujkovo jabelko. Beli tofant je sicer prav izvrstno namizno jabelko, vendar pa drevo ni zelo rodovitno in sad je malokedaj brez črnih večjih in manjših peg, ki mu močno kvarijo njegov sicer kaj lep zunanji ogled. Vendar pa je to jabelko pri nas kaj močno razširjeno. Lujkovo jabelko pa dava izvrstno mošt.

Car Aleksander je bil v zbirki Janiča, Žveglarja in še nekaterih drugih. To jabelko je sicer kaj lepo, ker je zelo debelo, vendar pa rado gnije in tudi ni posebno dobrega okusa.

Ejzerjevo jabelko je razstavil: Kranjc, Piki, Berks in Pinter; Prinčevko pa Mart. Krulec.

Dobra tretinka, ako ne morebiti polovica vseh razstavljenih jabelk pa so bile krajevne sorte, med katerimi so bile nekatere res prav lepe. Popolnoma smo prepričani, da je med mnogovrstnimi našimi krajevnimi sortami več takih, ki bi se smele, ako bi nam bile vse njihove lastnosti dovolj znane, z drugimi vred priporočati. Ker pa vse te lastnosti posameznih krajevnih sort niso široma znane, in ker je treba število sort omejiti, zato se je na shodu sadjarjev sklenilo, da se nadaljno razmnoževanje teh sort prepušča posameznikom, posebnim ljubiteljem mnogovrstnih sadnih plemen, v normalno zbirko pa se te sorte sprejeti ne morejo. Mi tudi našim sadjarjem svetujemo, da se po teh načelih v prihodnje ravnaajo.

Od hrušek je imel, kakor smo to že omenili, najlepšo zbirko Julij Žigan, trgovec v Polzeli. V tej zbirki je bila: Kneginja Anžulemska, Slava Judovska, Regentovka, Esperenova maslenka, Dilovka, žlahtna Krasanka, Klapova ljubljenska, Jozipina Meheluska. Kolikor nam je znano, odgojuje ta gospod vse te prežlahtne sorte na pritlikovcih.

Pritlikova drevesa so pri nas še vse premalo znana, da si ravno na teh drevescih zori najžlahtnejše sadje in so ravno ta drevesca pravi kinč naših vrtov, v katerih se lahko brez vse škode sade ob kraju gredic. Potrebno je pa seveda, da ima človek vsaj malo znanja, kako je s temi drevesci ravnati. V tem oziru se vam bode torej še mnogo učiti!

Prav lepo leseno barveno maslenko razstavila sta Levstik in Kranjc. Dilovko razstavili so: Kranjc, Levstik, Jevnišek; Slomšco ali Sigelovko pa dr. Vošnjak, Kranjc. Slomšca je brez dvoma ena najboljših hrušek, le žal, da ne stori v vsaki zemlji in v vsakem obnebu. Med tem ko je v enem kraju kaj lepa, srednje-debela in popolnoma čista, je v drugem kraju neznahtna, vsa pegasta in razpokana. Prekrasne Slomšce ima Fr. Sevčnikar, po domače Lesjak, posestnik pri Sv. Andreju. Tudi druge vrste hrušek, kakor leseno barvena jesenska maslenka, Blumenbahova maslenka, Dilovka itd., je pri njem dobiti in prav škoda je, da le-ta kakor še marsikateri drugi za razstavo ni vedel in torej tudi svojega res lepega sadja — hrušek in jabelk ni mogel razstaviti. Svetujemo pa vsem tistim, ki žele dobiti cepiče zlasti od lepih hrušek, da se do njega obrnejo. Kakor smo že rekli, treba se nam bode zanaprej zlasti hrušek bolje poprijeti, kajti imajo one kot namizni sad še večjo veljavo nego jabelka. Svoječasno bomo tudi objavili nekatere sorte, od katerih nam je že znano, da pri nas dobro vspevajo.

Razne hruške so tudi še razstavili: Kodre, Legvart, Turnšek, Lomer, Senič, Jevnišek, Breznik, Apotekar in še nekateri drugi.

Laške nešplje in prav debele orehe s tanko luščino in čvrstim jedrcem sta razstavila: Boštjan Kovač in Anton Veligošek.

Adamove jabelko razstavil je Vudler in še nekateri drugi. Ena vrsta tega jabelka je rudeča, druga pa rumena, debelo je kakor črešnja in se goji le bolj kot redka posebnost in radi kinča.

Grozdje so razstavili: Legvart, Breznik,

Šmarčan in Vekoslav Šmid, kojega zbirka je bila res kaj lepa in poučljiva, ker nam je kazala, kako krasno grozdje zori na cepljenih amerikankah. Poleg drugih je bil v tej zbirki silvanec, portugizec, žlahtnina bela in rudeča, veltlinec.

Ako smo morebiti v tem poročilu še kaj spregledali, tedaj se nam naj to nikar ne zameri, kajti nam pri toliki množini sadja nikakor ni bilo mogoče si natančno zapomniti vse sorte, katere je ta ali oni razstavil. Namen pa mislimo smo popolnoma dosegli in tudi ustregli vsem tistim, ki žele dobiti cepičev od te ali one sorte, katere morebiti še nimajo.

Razne stvari.

(Dvojčka 680 gr. težka.) V Ameriki v mestu Chicago je porodila žena po imenu Ormsby dvojčka, ki tehtata komaj 680 gr., torej še ne 1 klg. Dvojčka sta živa ter sta bila krščena na imeni Jože in Jožefa. — Ta otroka sta menda nekak vzorec tistih ljudij, o katerih pripoveduje prosto ljudstvo, da bodo štirje pod jednim mirnikom mlatili.

(Potres v Dalmaciji.) V noči 20. t. m. je bil v Sinju in Vrhpolju precej hud potres, ki je napravil dokaj škode.

(Kuga na Dunaju) Lansko leto podali so se štirje mladi zdravniki iz Dunaja v Indijo, kjer je tačas hudo razsajala kuga, da to najhujšo človeško morilko proučijo. Da bi opazovanje in poučevanje imeli tudi doma, prinesli so s saboj provzročitelje kuge, takozvane kužne bacile, katere so imeli dobro shranjene v svojem zdravniškem laboratoriju. Sluga Barisch, ki je imel dotično sobo oskrbljevati in snažiti, nalezel se je najbrže po lastni neprevidnosti: kužnih bacilov ter vsled kuge v par dneh umrl. Kmalu na to zboleli sta obe strežnici ter mladi zdravnik dr. Müller. Zdravnik je že umrl, dočim sta obe strežajki tudi takorekoč posvečeni smrti. Na Dunaju zavlada je vsled tega močen strah, vendar se ni širjenja kuge bati.

Koledar.

Petek (28.) Simon in Juda, apost. — Sobota (29.) Narciz, škof. — Nedelja (30.) 22. pobinkoštna. Klavdij, m. — Ponedeljek (31.) Volbenk, škof. — Mesec listopad ali november. — Torek (1.) Vsi svetniki. — Sreda (2.) Spomin vernih duš. — Četrtek (3.) Just, m.; Hubert, škof; Ida, kraljica. — Ščip dne 29. ob 1 uri 23 min. zvečer.

Sejmi.

Dne 2. novembra v Deučlandsbergu, v Vitanju in pri Sv. Vidu (lipniški okraj).

Loterijske številke.

Trst dne 22. oktobra 1898: 90, 53, 41, 64, 55
Linc " " " " " 69, 21, 35, 1, 13

Zahvala.

Srčno zahvalo izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri so med boleznijo in ob smrti naše ljube soproge, oziroma matere, gospe

Antonije Senica roj. Zuppanz

nas tolažili in skazovali vsestransko sočutje. Posebno pa se še zahvaljujemo pred. duhovščini, sl. tržanom in darovateljem krasnih vencev, kakor tudi vsem, ki so rajno spremili k zadnjemu počitku. (201)

V Žalei, 25. oktobra 1898.

Žalujoci ostali.

A 665/98.

Razglas.

C. kr. okrajna sodnija v Celju oddelek I. naznanja: Dovolila se je prostovoljna sodna razprodaja zapuščin- skih predmetov dne 25. sept. t. l. v Langenfeldu umrle učiteljice ročnih del Antonije Eilitz, kakor so isti zabi- lježeni v zapisniku primičnin z dne 11. oktobra 1898 in sicer pohištvo, obleka, perilo itd. ter sta v to določena 7 in 8. november 1898

od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne v bivšem njenem stanovanju Gosposka ulica (Schön-ova hiša). — Pripomni se, da se bodo oddajali zapuščinski predmeti le proti gotovemu plačilu onemu, ki največ obljubi ter je zdražbene stvari takoj odnesti. Prodalo se bo tudi pod vzklicno ceno.

C. kr. okr. sodnija v Celju odd. I., 21. oktobra 1898.

(302) 2—1

Fladung, m. p.

Pratika za leto 1899

na debelo in drobno dobiti je v trgovini Dragotin Hribar-ja v Celji.

Cene nizke, delo trajno.

Lastna tovarna stolov na Teharjih

Štefan Boucon

zaloga Gosposka ulica št. 13

se priporoča čast. duhovščini in sl. občinstvu za napravo vsakovrstnega v njegovo stroko spadajočega dela. — V Gosposki ulici št. 13 vsprejemajo se vse poprave in pletenje.

Cene nizke, delo trajno.

Čeniki se pošiljajo na zahtevanje poštne prosto in zastonj. Vsa pismena naročila adresirati je pa treba na tovarno v Teharjih. (299) 2—1

Cene nizke, delo trajno.

Prodaja vina.

Kletarsko društvo v Ormoži, vpisana zadruga z neomejeno zavezo naznanja, da ima letošnjega vina čez 600 hektolitrov iz najimnitnejših ormoških goric na prodaj. Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri g. načelniku

Franc Hanželiču na Hardeku, ali pri gosp. blagajniku Alojziju Miklu v Ormoži, ondi se tudi odgovarja na pismena vprašanja.

Najboljše strune

za gosli, kitaro, tamburico ali citre so za dobiti v trgovini

Drag. Hribar-ja v Celji

Rtovška ulica št. 2.

Učenea

poštenih starišev, s primerno šolsko izobrazbo, sprejme takoj trgovec

(297) 2—2

Anton Umek
v Brežicah.

Splošno kreditno društvo

v Ljubljani, Dvorni trg št. 3

sprejema in izplačuje hranilne vloge vsak dan, obrest 4½% polumesečno ali 4% od dneva vložitve do dneva vzdige.

V tekočem računu (Giro-konto) se računajo obresti od dneva vložitve do dneva vzdige za zdaj po 3½%.

Rentni davek plača društvo samo. Posojila in kredit v vsaki obliki, obresti so po 5½% in po 5%, brez vsakih stroškov ali prispevkov.

Poštno-hranilnične položnice in pojasnila brezplačno v pisarni ali po pošti.

Člani se sprejemajo iz naših pokrajin, potrebno je le z izjavo pristopa naznaniti, koliko glavnih deležev po 100 gld. se želi.

Uradne ure od 9.—12. dopoldne in od 3.—5. ure popoldne.

Rudolf Tabor

krojač

Celje, Gosposka ulica št. 5.

Priporoča se za izdelovanje oblek za gospode in dečke po najnovejših nošah.

Velika zaloga

vsakovrstnega modnega sukna ter izgotovljenih oblek za gospode in dečke. Haveloki po najnižjih cenah.

Priporoča se za mnogobrojna naročila

Rudolf Tabor

(263) krojač v Celji. 10—7

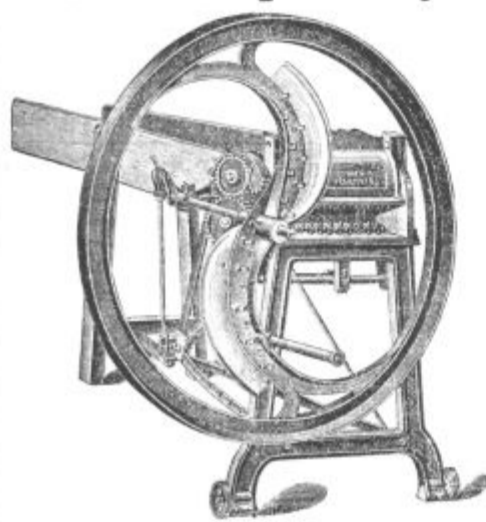
Velika izbira vencev!

Po najnižjih cenah!

pri Peter Kostiču
v Celji, Glavni trg št. 2.

Najnovjšo in najboljšo
slamorenico
izdeluje in prodaja tvrdka:
Pehani, Lorber in dr.
tovarna za stroje in livarna
v Žalcu pri Celju.

Ceniki s podobo na zahtevanje zastoj.

Podpisani vsprejme takoj v svojo trgovino
samostojno, bolj resnobno in pošteno

→ **prodajalko** ←

izurjeno v manufakturne stroki, katera mora
znati tudi dobro računati.

Franc Kartin, trgovec
v Št. Jurju ob juž. žel.

(304) 3-1

Dragi bralci „Domovine“!

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. ob-
činstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na
debelo in drobno. — Ob Božiču pitane ka-
pune itd.

Kupujem vsake vrste deželnih pridel-
kov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo,
proso, konoplje, laneno seme, belice, (Preisel-
beere) maline, vsake vrste suho cvetje,
perje in korenince. Ob času vsake vrste sadje
tudi divji kostanj vsake množine, sploh vse
deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzamem
tudi še fižol vsake vrste in vsako množino,
kakor tudi jajca in kuretino.

(293) 52-3 Z velespoštovanjem

Anton P. Kolenc

„Pri dobrem pastirju“!

Trgovec
pri cerkvi

Franc Kartin

v Št. Jurju
ob južni žel.

Trgovina ustanovljena pred 60. leti.

(300) 10-1

Priporoča prečastiti duhovščini in
slavnemu občinstvu
svojo bogato zalogo raznovrstnega
manufakturnega, soli, barv,
suknenega in železnine in stekla,
specerijskega blaga, vina in žganja.

Kartin kupi vse v prvih,
največjih tovarnah
v velikih množinah, zato
vsako stvar ceneje prodaja,
kakor vsak drugi.

Kartin kupi in plača po
najvišji ceni vse
kmetijske in poljske pridelke kakor:
jajce laneno seme
maslo orehe
fižol suhe hruške
pšenico suhe slive.
oves

Kartin pošlja vse poljske pridelke v
tuje dežele, zato je v stanu plačati
najvišje cene.

Postrežba točna in vestna.

Najnižje cene!

Pozor!

Točna
postrežba!

Za jesensko in zimsko dobo pripo-
roča svojo veliko zalogo modnega
in konfekcijskega blaga

Jos. Hočevnar

v Celji

(290) 4-3

Graška cesta št. 19.

Zahvale.

Spoštovani gospod!

Zahvaljujem Vas, ker ste mi poslali tako
izvrstno zdravilo proti kašlju in prsoboli. Po-
rabil sem jedno steklenico trpotčevega soka, pa
sta mi kašelj in prsobol skoro prenehala. Poš-
ljite mi takoj še 3 steklenice Vašega izvrstnega
trpotčevega soka ter zraven tudi 2 zavoja čaja
proti kašlju. Z velespoštovanjem

Vaš hvaležni

Jakob Suppan.

V Divači, dne 19. vinotoka 1897.

Trpotčev sok (Spitzwegerich-Saft), kateri
deluje tako izvrstno zoper kašelj, prsobol, hripo,
težkemu dihanju pa tudi za stare bolečine,
dobiva se vedno svež v lekarni k Zrinjskomu,
H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Naj vsakdo pazi na varstveno znamko, ker
le oni trpotčev sok je iz moje lekarni, ki ima
na steklenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega,
bana hrvatskega.

Cena steklenici trpotčevega soka z natanč-
nim navodilom o uporabi je 75 krajcarjev.

Zraven trpotčevega soka je tudi dobro ra-
biti gorski čaj proti kašlju.

Cena jednemu zavoju gorskega čaja proti
kašlju z natančnim navodilom je 35 kr.

Prvo kakor drugo se pošilja vsak dan po
poštnem povzetju. Kdor pošlje denar v naprej,
naj priloži za vozni list in za zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu

H. BRODJOČIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Cenjeni gospod lekarnar!

Pred kratkem časom sem si naročil od Vas
jedno steklenico krepilnih švedskih kapljic, one
so meni in mojim znancem tako dobro poma-
gale, da se Vam moram za to dobro zdravilo
najtopleje zahvaliti. Blagovolite mi za moje
znance še poslati tri steklenice po 80 kr. po
poštnem povzetju.

S spoštovanjem

Vid Zantič

Modruš, dne 26. maja 1898.

Prave krepilne švedske kapljice delujejo iz-
vrstno proti vsem želodčevim boleznim, pospe-
šujejo prebavljenje, čistijo kri, krepčajo želodec.
Po teh kapljicah se izgubé vse bolezni v želodcu
in črevah ter se dobi dober tek. Paziti je treba
na varstveno znamko, ker le one krepilne šved-
ske kapljice so iz moje lekarni, ki imajo na ste-
klenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana
hrvatskega.

Cena jedni steklenici krepilnih švedskih
kapljic z natančnim navodilom je 80 kr. Pošilja
se vsak dan po poštnem povzetju. Kdor pošlje
denar v naprej, naj priračuni za vozni list in
zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu

H. BRODJOČIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Naročila, ki znašajo 5 gld. in več pošiljajo
se poštne prosto.

Vrlo spoštovani gospod!

Moja žena je ležala tri mesece vsled trganja
po udih in kostoboli. Ko pa je začela rabiti Vaše
„mazilo proti kostoboli“ ustala je že po treh
dneh, a danes pa, hvala Bogu, hodi. Zahvaljujoč
se Vam na tem izvanrednem mazilu ostajam
pokoren sluga

Bartol Lisički.

V Strmcu pri Stubici, dne 22. travna 1898.

Mazilo proti kostoboli (Fluid) je vrlo dobro
zdravilo proti trganju v kosteh, revmatizmu,
bolečinam v križu, proti prehlajenju, pri pre-
pihu itd. Mazilo krepí izmučene žile, ter po-
maga starim, ki trpijo na slabosti v nogah.

Vsaka steklenica mora biti previdena za
varstveno znamko, t. j. s sliko Nikole Šubića
Zrinjskega, bana hrvatskega, ker samo ono
mazilo je iz moje lekarni, koje nosi to varst-
veno znamko na steklenici. Cena jedni stekle-
nici mazila proti kostoboli z natančnim navo-
dilom je 75 kr. Razpošilja se vsak dan po
poštnem povzetju.

Kdor pošlje denar v naprej, naj priračuni
za vozni list in zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu

H. BRODJOČIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.